

De heer Alexander De Croo, Eerste Minister

De heer Pierre-Yves Dermagne, Vice-eersteminister en Minister voor Werk en Economie

Mevrouw Sophie Wilmès, Vice-eersteminister en Minister van Buitenlandse Zaken, Europese Zaken en Buitenlandse Handel, en van de Federale Culturele Instellingen

De heer George Gilkinet, Vice-eersteminister en Minister van Mobiliteit

De heer Vincent Van Peteghem, Vice- eersteminister en Minister van Financiën, belast met de Coördinatie van de fraudebestrijding

De heer Frank Vandenbroucke, Vice-eersteminister en Minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid

Mevrouw Petra De Sutter, Vice-eersteminister en Minister van Ambtenarenzaken, Overheidsbedrijven, Telecommunicatie en Post

De heer Vincent Van Quickenborne, Vice-eersteminister en minister van Justitie en Noordzee

Mevrouw Karine Lalieux, Minister van Pensioenen en Maatschappelijke Integratie, belast met Personen met een handicap, Armoedebestrijding en Beliris

Brussel, 16 september 2021

Betreft: Verlenging / versterking van de federale steunmaatregelen in het kader van de covid-crisis

Geachte Eerste Minister,

Geachte Vice-eersteministers,

Geachte Minister voor Maatschappelijke Integratie, belast met Armoedebestrijding,

Het Belgisch Netwerk Minimuminkomen (BMIN) verenigt de netwerken armoedebestrijding, de vakbonden, de mutualiteiten, andere middenveldorganisaties en academische experts in een gezamenlijke inspanning om de minimuminkomens boven de Europese armoedegrens te brengen. Samen formuleren wij onderstaande aanbevelingen voor de verlenging van een aantal steunmaatregelen in het kader van de covid-crisis. Hierbij pleiten wij in het bijzonder om in het licht van de huidige sociale en gezondheidssituatie mensen in armoede te blijven beschermen tegen een verdere verarming en hen toegang te geven tot de nodige bestaansmiddelen om het einde van de maand te kunnen halen. We weten immers dat de huidige situatie zorgwekkend blijft en naar verwachting niet voor het einde van het jaar zal wijzigen. De verlenging van deze maatregelen zou bijgevolg ten minste tot eind 2021 moeten duren. Deze voorstellen, die niet limitatief en exhaustief zijn, zijn gebaseerd op waarnemingen en bevindingen op het terrein.

Wij danken u alvast voor de aandacht die u ons schrijven zal besteden.

Met vriendelijke groeten,

In naam van het Belgisch Minimum Inkomen Netwerk,

Guy Tordeur
Voorzitter BAPN

Caroline Van der Hoeven
Coördinatrice BAPN

Aanbevelingen van BMIN voor federale steunmaatregelen die verlengd / versterkt dienen te worden in het kader van de covid-crisis

Sociale bescherming

1. COVID-premie van 50 euro per maand

Deze premie wordt toegekend aan gerechtigden van het leefloon, de inkomensgarantie voor ouderen (IGO) en de inkomensvervangende tegemoetkoming (IVT).

BMIN stelt voor om de COVID-premie te verlengen. Wij vragen ook om deze premie toe te kennen aan uitkeringsgerechtigden in het sociaalezekerheidsstelsel die een laag inkomen hebben dat niet meer dan 50 euro boven het niveau van het leefloon ligt.

2. Inkomensbescherming voor tijdelijke werklozen

Dit is zeker niet het moment om de verbeterde status van de tijdelijke werklozen af te zwakken. De tijdelijke werkloosheid dient immers ook de werknemers te ondersteunen die deze zomer door de overstromingen zijn getroffen. Ongeacht de formule (tijdelijke werkloosheid door corona of andere gevallen van overmacht, omwille van economische redenen, door het noodweer,...) moet de vergoeding 70% van het begrensde loon blijven bedragen, met een aanvulling van 5,74 euro. Deze dient gefinancierd te worden door de RVA (in geval van overmacht) of door de werkgever (in geval van economische redenen). Voor alle regelingen, met inbegrip van de tijdelijke werkloosheid op basis van economische oorzaken, moet de onmiddellijke toegang tot de uitkering gegarandeerd worden.

BMIN roept op dat de sociale verbeteringen m.b.t. toegangsvoorwaarden en inkomensbescherming van de tijdelijke werkloosheid in elke formule verlengd wordt.

3. Kunstenaars

Kunstenaars en technici in de culturele sector kunnen een werkloosheidsuitkering ontvangen zonder dat deze wordt verminderd in geval van cumulatie met auteursrechten. Daarnaast werd de referentieperiode bevroren en de toegang vergemakkelijkt voor kunstenaars en technici die kunnen bewijzen dat zij in een referentieperiode hetzij 10 artistieke en technische prestaties, hetzij 20 dagen hebben gewerkt.

BMIN vraagt om deze maatregelen te verlengen in afwachting van de noodzakelijke hervorming van het kunstenaarsstatuut dat zich opdringt.

4. Bevriezing van de degressiviteit van de werkloosheidsuitkering

De werkzoekenden zijn niet verantwoordelijk voor de huidige crisis op de arbeidsmarkt. Hen activeren door hun financiële middelen te verminderen bij het zoeken naar een job die momenteel niet beschikbaar is heeft weinig zin en is contraproductief.

BMIN roept op om deze maatregel te verlengen.

5. Verlenging van de duur van de inschakelingsuitkering

De duur van de inschakelingsuitkeringen, die normaal beperkt is tot drie jaar, wordt verlengd wegens de COVID-crisis. De termijn wordt tijdelijk geneutraliseerd wegens COVID. Het virus is echter niet verdwenen en de economische omstandigheden maken het voor jongeren moeilijk om toegang te krijgen tot de arbeidsmarkt.

BMIN vraagt om de maatregel te verlengen.

6. Aanvullende uitkering voor werknemers die tijdens de COVID-crisis arbeidsongeschikt worden

Tot 30 september wordt een aanvullende primaire arbeidsongeschiktheidsuitkering (10% van het brutodagloon plus 5,63 euro) toegekend tijdens de primaire arbeidsongeschiktheid als de werknemer aan de volgende voorwaarden voldoet:

- op zijn vroegst vanaf 1 maart 2020 als arbeidsongeschikt worden erkend;
- gebonden zijn door een arbeidsovereenkomst of een soortgelijke overeenkomst;
- een brutodagloon hebben van minder dan 132,9990 euro.

BMIN roept op om deze maatregel te verlengen.

7. De IGO-controles

Omwille van de gezondheidscrisis hebben de ministers Bacquellaine en vervolgens Lalieux in het kader van de controle op de voorwaarde van hoofd- en werkelijke verblijfplaats van IGO-gerechtigden besloten om de huisbezoeken door de postbodes op te schorten..

BMIN roept op om de vertrouwensrelatie in stand te houden die door de opschorting van de controles opnieuw werd opgebouwd met de meest kwetsbare ouderen. IGO-gerechtigden moeten beschermd blijven tegen onnodig contact met het virus, ook nu de vaccinatiegraad in deze leeftijdsgroep stijgt. Voorts mogen, nu de samenleving uit lockdown komt en er een hervorming van de IGO op til is, de controles niet in hun huidige vorm worden hervat. Eerst moet er een hervorming van de controleprocedure komen: de huidige controlemethode leidt immers tot een quasi-huisarrest voor IGO-gerechtigden.

8. Tijdelijke verhoging met 15% van de terugbetaling aan OCMW 's van het bedrag van het leefloon

BMIN vraagt een evaluatie van de impact die de verhoogde terugbetalingspercentages van het leefloon aan de OCMW's hebben gehad op het totaalbudget van het lokale sociale beleid. Het is namelijk essentieel dat deze verhoging direct of indirect ten goede komt aan mensen in armoede.

BMIN vraagt om de tijdelijke verhoging van 15% te verlengen totdat deze evaluatie is uitgevoerd.

Schulden en belastingen

9. Drempels voor niet-inbeslagneming

De drempels voor niet-inbeslagneming zijn tot 30 september met 20% verhoogd.

Het BMIN-netwerk vraagt dat de tijdelijke verhoging van de drempels van niet-inbeslagneming wordt verlengd. BMIN vraagt ook een betere definiëring van de einddatum in de wetgeving. Het moet verduidelijkt worden of deze maatregel van toepassing is op inkomsten die zijn ontvangen of waarvoor rechten zijn geopend tijdens deze vastgestelde periode. BMIN vraagt ook om de kosten en interesten van schulden te begrenzen.

Structurele maatregelen om mensen met een laag inkomen te ondersteunen

Het Belgisch Minimum Inkomen Network is van mening dat de beste crisismaatregelen degene zijn die niet moeten worden genomen omdat zij reeds bestaan, en dat reeds werk is gemaakt van de capaciteit van onze burgers en onze samenleving in het algemeen om te kunnen omgaan met externe schokken. De gebeurtenissen die we hebben meegemaakt, zoals de gezondheidscrisis en de overstromingen, kunnen opnieuw gebeuren. De sociale en economische context van België is bijzonder kwetsbaar. De reeds kwetsbare bevolkingsgroepen die voor maart 2020 al met te weinig moesten rondkomen, zijn net degenen die het hardst getroffen werden. Zij hadden al weinig en moeten nu met nog minder zien rond te komen. Zij zijn niet in staat om zich te kunnen voorbereiden op externe schokken die nog zeker

zullen volgen.¹ BMIN roept daarom op om de sociale minima zo snel mogelijk op te trekken boven de Europese armoedegrens. Dit zal ook het vertrouwen tussen de meest kwetsbare groepen in onze samenleving en de instellingen van onze samenleving herstellen.²

¹ <https://www.knack.be/nieuws/belgie/trek-eindelijk-de-laagste-inkomens-op-tot-boven-de-europese-armoedegrens/article-opinion-1766633.html>

² De socioloog Renaud Maes stelde bijvoorbeeld vast dat de lage vaccinatiegraad in Brussel gelinkt is aan sociale redenen en ongelijkheden: https://www.rtbf.be/info/dossier/epidemie-de-coronavirus/detail_vaccination-insuffisante-contre-le-coronavirus-a-bruxelles-chercher-les-raisons-profondes-du-refus?id=10833371